

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 287-1898)

Originalt emne

Foreninger

Foreninger/Haveselskabet

Indlemmelse

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 1. september 1898](#)
- 2) [Byrådsmødet den 9. marts 1899](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 1. september 1898 - side 6

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 287-1898)

Fra Generalkonsul H. Pontoppidan forelaa der følgende fra Constantinsborg den 13de f. M. daterede Andragende:

"Undertegnede, der ved hoslagte Gavebrev har skænket det jyske Haveselskab i Anledning af dets 25 Aars Jubilæum 3000 Kr. til nærmere i Brevet angiven Anvendelse, har tilladt mig at forudsætte, at det højtærede Byraad, ligesom overfor en lignende Gave til Selskabets Bibliotek, vil overtage nogen Kontrol med Anvendelsen, hvad jeg, i Tillid til, at man ikke vil nægte mig dette, herved udtrykkelig andrager om, og hvorom det nævnte Selskab i bekræftende Fald bedes meddelt Underretning.

Jeg beder om Undskyldning for den Ulejlighed, Raadet trods dets knappe Tid ved Overtagelsen uundgaaelig paadrager sig, men stoler paa, at det højtærede Raad ogsaa

nærer Interesse for dette Selskabs Virksomhed, hvad Raadet, mig bekendt aarlig i Gerning viser.

Det dermed fulgte Dokument er saalydende:

"Gavebrev.

Undertegnede Generalkonsul H. Pontoppidan af Hamborg skænker herved det jyske Haveselskab i Aarhus:

1000 - Et Tusinde - Kroner, 3½ pCt. Kgl. danske Statsobligationer deponerede i Finansministeriet, der for samme har udstedt Indskrivningsbevis Lit. A. Folio 965, dateret København den 1ste Juli 1898, og

2000 - To Tusinde - Kroner 3½ pCt. kgl. danske Statsobligationer deponerede i Finansministeriet, der for samme har udstedt Indskrivningsbevis Lit. A. Folio 963, dateret København den 18de Juni 1898, altsammen paa følgende nærmere Vilkaar.

1.

Kapitalen maa ingensinde angribes, men skal bevares til Fyldestgørelse af nedennævnte Øjemed.

2.

De aarlige Renter anvendes paa følgende Maade:

a. Af 1000 Kr. til Fremme af Skoler og praktisk Undervisning i Bi- og Hønsseavl samt til Udgivelse af let forstaaelige Skrifter og Foredrag om disse nyttige og lønnende Idrætter og

b. af 2000 Kroner til Præmier for at fremme Plantningen af for vort Klima og Jordbund passende Frugttræer og Frugtbuske samt almindelig Havebrug i Jylland.

3.

Selskabet vil hvert Aar have at tilskyde en lige saa stor Sum som hine Renter til Anvendelse i lige Øjemed.

4.

Ønsker Selskabet i noget Aar ikke at tilskyde den i § 3 omskrevne lige Sum, maa hine Renter i et saadant Aar heller ikke forbruges, men skulle indsættes i en solid Sparekasse lydende paa "det jyske Haveselskab", Præmiefond og skal, naar gennem lige Aarsrenter

er opsamlet den dertil nødvendige Sum, for samme indkøbes en dansk 3½ pct. rentebærende Statsobligation, og denne indleveres i Finansministeriet til Ombytning med et Indskrivningsbevis, hvis Renter anvendes som ovenfor i §§ 1, 2 og 4 nærmere angivet.

5.

Regnskabet over Anvendelsen af dette Gavebrevs Midler revideres af Selskabets sædvanlige Revision, og bedes Aarhus Byraad, der paa anden Maade i Gerning har vist sin Interesse for Haveselskabet, at ville overtage Decisionen og derved øve en Kontrol med Overholdelsen af Gavebrevets Bestemmelser.

6.

Skulde Selskabet nogen Sinde opløse sig, tilfalder Gaven principakiter "Foreningen af jyske Landboforeninger", og hvis denne til sin Tid ikke eksisterer eller senere skulde opløse sig "det kgl. danske Landhusholdningsselskab", i begge Fald til lige Anvendelse.

Nærværende Gavebrev har jeg Udstedt i tre ligelydende Eksemplarer, hvoraf Nr. 1 er sendt Aarhus Byraad, og Nr. 2 og 3 det jyske Haveselskab, der bedes remittere mig Triplikatet med Paategning om, at Selskabet modtager Gaven paa de ovenfor angivne Betingelser.

Under min Haand vidnefast.

p.t. Konstantinsborg, den 18de August 1898.

H. Pontoppidan

Til Vitterlighed.

A. Pontoppidan -- Th. Schmidt

I Henhold til den saaledes foreliggende Begæring erklærede Byraadet sig villigt til at overtage Decisionen af det aarlige Regnskab for dette Legat.

Uddrag fra byrådsmødet den 9. marts 1899 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 287-1898)

I en af Amtet under 18de f. M. kommuniceret Skrivelse af 17de f. M. havde

Indenrigsministeriet begært sig Byraadets Erklæring meddelt i Anledning af, at der i Ministeriet var indkommet en Udskrift af Aarhus Amtsraads Forhandlingsprotokol, hvoraf det fremgik, at Amtsraadet fastholdt det af samme tidligere fremsatte Krav paa Erstatning hos Aarhus Købstadkommune for det Tab af Hartkorn, som Amtskommunen har lidt ved den stedfundne Indlemmelse under Købstaden af en del af Marselisborg Hovedgaard med flere Ejendomme i Viby Sogn. (Se Mødet den 9de f. M.)

Efter Forslag af Kasseudvalget vedtog man at svare herpaa som følger:

"I den af det ærede Stiftamt i Skr. af 18de f. M. (Journ. Nr. 1899 D. 43) kommunicerede Skrivelse af 17de f. M. har Indenrigsministeriet begært en Erklæring fra Byraadet om der af Aarhus Amtsraad fremsatte Krav paa Erstatning fra Aarhus Købstad for det Tab af Hartkorn, som Amtskommunen lider ved den stedfundne Indlemmelse under Købstaden af en Del af Marselisborg Hovedgaard med flere Ejendomme.

I denne Anledning skal Byraadet ikke undlade at meddele, at man, som allerede tidligere udtalt i Skr. til Indenrigsministeriet af 19de Febr. f. A., ikke mener, at der paa Grund af den omhandlede Indlemmelse kam tilkomme Aarhus Amtskommune nogen Erstatning. En saadan Erstatning ses ikke at være hjemlet ved Lov om Landdistrikters Indlemmelse i Købstæder af 17de Maj 1873, og der er efter Byraadets Formening ikke nogen Grund til Stede for, at Købstaden skulde paatage sig en Udgift, som ikke lovlig paahviler den.

Det er vel rigtigt, at Amtskommunen paa Grund af Indlemmelsen vil faa en noget forringet Indtægt af Udskrivningen paa Amtsraadskredsen, men det tør antages, at Indlemmelsen paa den anden Side vil have til Følge, at Amtskommunen befries for en Del Udgifter, som ville opveje Tabet af Indtægter.

Det Areal, som er indlemmet, omfatter ca. 61 Tdr. Hartkorn, og gaar mam nu ud fra Amtsraadets Beregning af, at der i det bele vil ske en Afgang i Amtskommunens Indtægter af 14 Kr. pr. Tønde af det indlemmede Hartkorn - skønt Byraadet ikke kan se, at det Tab, som vil ledes i det Bidrag, som udskrives ifølge Landkommunallovens § 50, helt kommer til at hvile paa Amtskommunen, men man snarere har troet, at en Del af Tabet vilde gaa ud over Amtets samtlige Sognekommuner - samt tager Hensyn til, at der ogsaa efter Indlemmelsen vil finde en Udskrivning Sted til Amtskommunen af det indlemmede Hartkorn, der vel mindst kan anslaaes til 4 Kr. pr. Tønde Hartkorn, vil Forringelsen i Indtægt for Amtskommunen vel komme op til ca. 600 Kr. aarlig. Er derimod Byraadets Forudsætning om, at Bidraget efter Landkommunallovens § 50 ikke hviler direkte paa

Amtsraadskredsens Hartkorn, er rigtig, vil Amtskommunernes Tab ikke kunne anslaaes til mere end ca. 340 Kr. aarlig,

Paa den anden Side kan det, som omtalt i Byraadets fornævnte Skrivelse, anses for sikkert, at Amtskommunen efter Indlemmelsen vil faa mindre Udgifter til Medicinal-, Politi- og Fattigvæsen og i andre Henseender. Indlemmelsen har saaledes, som det ærede Stiftamt bekendt, allerede medført, at Aarhus Købstad efter en Overenskomst med Amtsraadet af 18de Jan. d. A., som er afsluttet for at hidføre en Ordning af forskellige Forhold vedrørende Indlemmelsen, og som formentlig er indstillet til Indenrigsministeriets Godkendelse, uden Vederlag overtager den fremtidige Vedligeholdelse af ca. 667 løbende Favne af Amtets Hads Herredsvej og af ca. 250 løb. Favne af Amtets Skanderborg Landevej, hvilket vil medføre en Besparelse for Amtskommunen i Vejudgifterne, der, da Vejudgifterne efter Amtsvejinspektørens Opgørelse for de paagældende Veje i det hele gennemsnitlig udgør henholdsvis Kr. 0,87 og Kr. 1,04 pr. løb. Favn, og her er Tale om de Byen nærmeste Strækninger, paa hvilket Sliddet er stærkest, mindst kan anslaaes til henholdsvis 580 Kr. og 260 Kr. aarlig eller tilsammen 840 Kr., altsaa en Del mere end Tabet af Hartkornsafgiften kan opgives til.

En i Overenstemmelse hermed udfærdiget Skrivelse afgik til Amtet den 11te d. M.

(Se Møderne den 16de f. M. og den 24de August.)